

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 67

СІЧЕНЬ • JANUAR 2015 • Nr. 2 (2910)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Святе Євангеліє розповідає нам,
що після Хрещення у Йордані Ісус
Христос, переборовши спокуси
у пустині, почав навчати

і проповідувати у Галілеї серед поган.
Першими словами Його проповіді
були: «Покайтеся, бо набли-
зилось Царство Небесне».

ЧЕРЕЗ ПОКАЯННЯ ДО НЕБЕС

Вираз «наблизилось Царство Небесне» зустрічається часто в новозавітних Священних книгах і означає Царство Христове на землі, в Христовій Церкві, а також Царство слави на небесах. Перше – як початок, дру-

ге – як досконале і завершене. У Старому Завіті було очікування цього Царства, про нього провіщували пророки. Але перед приходом у світ Спасителя в юдеїв розуміння Царства Небесного сприймалося вже у надто

спотвореному світлі. Вони сприймали його у буквальному, суто матеріальному, а не духовному розумінні: має прийти Месія як великий політичний діяч, який збере могутне війсьсько, звільнить юдейський народ

Храм Спокути Святої Родини в Барселоні (Саграда Фамілія). Будівництво, за проектом Антоніо Гауді, почалось у 1882 р. і триває до сьогодні. С-на: Matthew Stirn

від римського панування, відновить спочатку границі Давидового Царства, після чого підкорить їм всі інші

народи, весь світ і створить для них всесвітнє юдейське царство.

Продовження на 2 стор. ►

XI

Коли ми роками стояли, а потім раптом пішли... було відчуття – є результат. Коли наші кроки були невеликими, але постійними, стало здаватися, що результату немає. Усе пізнається в порівнянні. Просто відмотайте назад зо два роки і відчуйте, чи пройшов цей рік даремно.

Ми ще тільки робимо ремонт в квартирі, але нафталин вже провітрили. Кілька разів доведеться поміняти

2014 РІК. ПІДСУМОК

бригади робітників, можливо виконроба і головного майстра, якщо зовсім не будуть справлятися, але ремонт йде. Краще повільніше, але якісно, ніж тям-ляп і косо-криво, але вже зараз. Так що не варто грішити, що результат малий або його не помітно. Він є, хоча б тому, що ми почали відстежувати і запитувати себе: а чи є результат нашої роботи за рік?

Якщо чесно, це був рік тих, хто жертвує і приймає пожертвування. 10 гривень... тисячі доларів, в'язані шкарпетки або короб-

ка цукерок – не важливо що. Важливо, що ми навчилися віддавати іншим просто так.

Напевно найбільше досягнення наше цього року – армія. Те, що було на папері і чисто в теорії, стало практикою. Без ілюзій: військам ще багато вчитися, рости, але вони здебільшого вже Воїни – по духу. Наше бажання віддавати для Армії, плюс розуміння бійців там, в окопах, що вони потрібні і важливі нам, це фундамент.

Цього року ми почали вірити. Не хреститися по партійно-функціонер-

ському, а вірити. Віра виявилася важливою під час Революції Гідності. Вона виявилася важливою під обстрілом. Важливо, що в одній війні за незалежність благословення у Бога просять християни, юдеї і мусульмани. Дуже важливо це зберегти.

І ще... Весь цей рік наші діти бачили як ми, дорослі, робимо щось для країни. Прибираємо Майдан, подаємо бруківку, розносимо чай, шукаємо колеса для БТРів. Ви не помітили? Наші діти весь цей час на нас дивляться. Вони прекрасно розуміють,

ЩО роблять дорослі, ДЛЯ ЧОГО та ЗАРАДИ КОГО. Ви розумієте, що Ці діти ніколи не виростуть рабами, совком і ватою! Підлітки, які цього року віддавали подаровані гроші волонтерам, завтра самі стануть волонтерами, а через 10 років молодим бізнесменам не треба буде пояснювати, що таке соціальна відповідальність... Коли на реальній війні гине героєм той, хто разом з тобою філонив фізику чи спишував контру з математики... гине за тебе, це б'є по мізках.

Звичайно, ще треба навчитися бути більш конструктивними, не вимагати все і зараз, розуміти, що зміни в країні будуть не тоді, коли стануть кращими чиновники, а коли станемо кращими ми самі. Все це, сподіваюся, буде поступово осягатися, проте наразі... Самопожертва, Волонтерство, Воїни, Віра, Любов до своєї країни... Цього цілком достатньо, щоб сказати: цей жахливий і трагічний рік ми прожили даремно. Головне не зупинятися. Ми тільки на початку шляху.

Віталій Гайдукевич, журналіст (з Фейсбуку)

ЧЕРЕЗ ПОКАЯННЯ ДО НЕБЕС

▼ **Продовження. Початок на 1 стор.** Тому заклик Христа був звернений саме до духовного пізнання Царства Небесного через усвідомлення кожним своєї гріховності і покаяння.

Людина складається з душі і тіла, тому потрібно нам піклуватися не тільки про тіло, але також про свою безсмертну душу.

Важливим плодом хрещення Ісуса в Йордані є покаяння. Хтось можливо питає і скаже: *скільки можна чи потрібно каятися у житті? Я ж охрещений, живу в шлюбі, нікого не вбиваю, не краду, з ніким не ворожую, що ще маю робити, з чого мені каятися і сповідатися?*

Відповідь на питання, чим насправді є покаяння, дає Святе Письмо. Апостол Павло у своєму посланні до Ефесян пояснює, що покаяння, це не тільки сповідь з гріхів,

це щось більше, це пізнання Бога і себе, постійний духовний зріст. Пізнаючи Бога, людина пізнає також себе, порівнює себе з Ним, і бачить, що відрізняє мене від Бога, не дає мені бути подібним до Нього у любові. Пізнання Бога стає для людини духовним дзеркалом, в якому людина має можливість краще побачити стан Божої подоби у собі, свою подібність до Бога у власних вчинках і відмінність від Нього, духовні здобутки і гріхи, недоліки, що ще потрібно виправити у собі, щоб стати більше подібним до Бога своєю поведінкою.

Апостол Павло закликає нас до духовного зросту: зміцнення віри, котра провадить до пізнання Христа. Бо пізнання Христа, це важливий плід віри, як зв'язку з Христом, прояв духовного зросту. Адже духовний зріст неможливий без пізнання

Христа. Пізнаючи Христа і Його любов до нас, ми духовно зростаємо, тобто зміцнюється наш зв'язок любові і довір'я з нашим Спасителем, що і є метою духовного життя християнина, його молитви і покаяння.

Покаяння, це справа не одного дня, а всього життя. Бо скільки живемо, стільки пізнаємо себе, пізнаємо Бога і Його любов, і це пізнання будемо поглиблювати всю вічність.

Правдиве покаяння провадить людину до єдності з Богом, зміцнення зв'язку любові з Ним, наповнення світлом і дарами Святого Духа. Апостол Іван потверджує це такими словами: *«Ми пізнали і вірували в ту любов, яку Бог до нас має. Бог є любов, і хто перебуває в любові, той перебуває в Бозі, і Бог перебуває в ньому».*

Один чоловік прийшов до священика і каже: «Коли слухаю проповідь або науки, перебуваючи у храмі, то все мені ясно і зрозуміло, але коли повертаюся до праці, до родини, до щоденного життя, то часто роблю помилки, часто роблю не те, що хочу. Чому це так?»

Отець відповів: *«У щоденному житті ти є подібним до подорожуючого темним лісом. І тому потребуєш, щоби хтось йшов біля тебе і освітлював твій шлях. Коли ж Дух Святий увійде в твоє серце, тоді світло твоєї душі буде освітлювати твій шлях. Тоді будеш розуміти, де є добро, а де зло, де є правда, а де фальш і лицемірство, що для твоєї душі є корисним, а що шкідливим. Молися, щоби Дух Святий просвічував тебе, і твоя душа, що перебуває у темряві, побачила світло».*

Те, що світло є для ока, те

саме Дух Святий для душі. Без світла око нічого не може бачити, і тому людина може падати у ями та провалля або натикатися на перешкоди. Без Божої Благодаті, тобто без Духа Святого, наша душа погано розпізнає, де є справжнє добро, а де зло маскується під видом добра, тому така людина часто потрапляє у різні життєві неприємності. З приходом Святого Духа у душу людини приходять всі Його плоди і духовні дари. Вони роблять людину мудрою та щасливою.

Молимося часто до Святого Духа про глибокий дух покаяння. Пізнаваймо через покаяння Божу любов, щоб завдяки ній ми ставали духовно сильними, відчували Бога близько себе, щоб в нашій душі зростали плоди миру і радості. Амінь.

о. Михайло Чижович, редемпторист

ХГ

З Катехизму УГКЦ

Царство Боже є царством Божої справедливості – волі Отця, звіщеної Ісусом Христом: «Шукайте перше Царство Боже та його справедливості, а все те вам докладеться» (Мт. 6, 33). Коли «сини Царства» не живуть за словом Христа, тоді вони – звітрила сіль, згасле світло: «коли ж те світло, що в тобі, темрява, то темрява якою ж великою буде!» (Мт. 6, 23). Кожен, хто сповнює волю Отця, буде своє життя на скелі: «кожний, хто слухає ці Мої слова й виконує їх, подібний до розумного чоловіка, який збудував свій дім на скелі. Полила злива, потоки розлились, подули вітри й натиснули на той дім, та він не повалився, бо був збудований на скелі». (Мт. 7, 24–25) (208)

МІЙ ДІРЯВИЙ ВИФЛЕЄМ

Мій Вифлеєм цьогоріч увесь пронизаний дірами, цілісний його просторочас прошитий наскрізними дірами автоматних і кулеметних черг, уламків мін і гранат, «Градів». Куди не глянь – усюди діри: фасади будинків, паркани, огорожі, вікна й дахівки, дерева й автомобілі пронизані дірами. Цьогоріч мій Вифлеєм з дірявого світу, розташованого десь на межі людського глузду та людського безумства, на грані поміж дійсним і уявним, засіяний незібраними соняхами минулорічного посіву...

Сьогодні у Пісках під Донецьком – жодного натяку на безпеку, жодного сховку від жорстокої продірявленості. Куди не ступи ногою – усюди продірявлена спотвореність розстріляної дійсності: простір сконденсованої деструкції, час смислової дисперсії. Дірявий світ виглядає таким безглуздом!..

ТЕМРЯВА

У моєму Вифлеємі люди мешкають у темних підземеллях.

Темрява усюди. Дерев'яні двері у підвальне приміщення зі слідами обстрілів. За ними – темрява. Перед наступними дверима – покривало, аби захистити від вітру та холоду. За дверима – наступна темрява. Потім – знову пара покривал. Далі – темрява. Тут світло не мешкає,

тут мешкають мої люди: Ворон, Панда і Захар, Апостол і Таксист, Бронік, Студент і Граф, Монах, Бджоляр і Жук, Брюнет і Велетень, мебляр і актор з Києва, юрист з Дзержинська, айтїшник з Ковеля, студент з Макіївки, залізничник зі Львова – чоловіки з простреленої темря-

ви. Вони переховуються тут у перерві поміж бойовими чергуваннями від обстрілів та людського безумства, що нишпорить вуличками розстріляного селища. У них місія – не дозволити здоровому глузду та самому життю вислизнути крізь отвори, прострелені у тілі дійсності.

Моїм людям у підземеллях буває самотньо... і холодно. Десь далеко їх люблять і чекають, а тут їм не лише холодно, але й самотньо. Коли виходить з ладу генератор, запалюють свічку; коли стає самотньо, запалюють теплі спогади. Принаймні ті з них, у кого вони уже є... Здається, ніби життя переховується тут у тінях погаслих світанків. А темрява деколи настільки густа, що її хочеться змити під душем. Та у моєму Вифлеємі вода існує лише у колодязях у напівкрижаному стані. Такою холодною водою такої холодної темряви не змиєш...

ТИША Й ШУМ

У моєму Вифлеємі, усупереч Арістотелеві, тиша й шум живуть одночасно і у тій самій локації. Не чути дитячого сміху, батьківських настанов, пісень, гулу транспорту, шепоту сусідських пліток, воркотіння закоханих сердець. Життя тут зійшло у підземелля. А от шум у моєму Вифлеємі дуже шумний.

Продовження на 3 стор. ►

МІЙ ДІРЯВИЙ ВИФЛЕЕМ

▼ **Продовження. Початок на 2 стор.**

Шум тут жорстокий, звучить на ураження, дірявить простір, ранить час і людські долі. Цей шум уміє пропалювати біло-білий сніг багряними краплями крові. Він гуде, свистить, тріскотить, гримить... і завжди боляче. Постріли лунають, коли прокидаюся і коли засинаю, зблизька і здалеку, від своїх і від чужих. Це – продірявлений шумом пострілів Вифлеєм...

Простір і час тут видозмінюються. Сусідній будинок стає наступною бойовою позицією і дійти до нього без відповідних попереджень і озброєного супроводу не завжди можливо. Кожен крок у моєму Вифлеємі – процес розпізнавання та ретельного аналізу: оглядаєшся, розмірковуєш, приймаєш рішення. Бо ж свистить. І деколи зовсім поруч. Віслюком тут не пройдеш. Доводиться пробиратися вздовж розторощених парканів, деколи напівприсідки перебігаючи з дистанцією у вісім метрів один від одного, уникаючи знерухомлюючого погляду чиегось прицілу. Слід дивитися під ноги та не забувати про розтяжки, по бокам – та не забувати про снайперів, не стояти на дорозі, аби вітер не задув у плечі дурну кулю.

ЗВІРЯТКА

Як і у всякому Вифлеємі, у моєму місцева фауна шукає людської дружби. Природа, сконфужена жорстокістю та насиллям, холодом і голодом, тягнеться до людини, шукаючи захисту, тепла, людяності. Перелякані та покинуті звірята горнуть одне до одного та гуртуються навколо своїх камуфльованих друзів. На кожній бойовій позиції – свої ясла.

МРІЇ

У мого Вифлеєму, як і годиться, є своя таємниця, прихована від очей сильних і могутніх, незбагненна мудрим та розумним цього світу, своя дуже людська мрія. Сергій мріє після війни добудувати будинок. Паша-кіборг думає про водійські права для сина. Андрій планує одружитися. Толя сподівається, що зможе повернутися на своє робоче місце. Так, у продірявленій дійсності мого Вифлеєму, у його темних підземлях і на його спустошених вуличках, окрім холоду та самотньої порожнечі, мешкає вона, надія. Її лише можна помітити, уважно вдивляючись крізь прострелені діри у напрямку неба. Надія на те, що колись таки зійдуть сніги та скреснуть усі можливі криги і повернеться весна;

що цей потворний сюрреалізм доживе до свого фінального акорду, відбринить остання нота, упаде, не досягнувши своєї цілі, остання куля, у світлі нового світанку назавжди згаснуть сутінки людського безумства і усі мешканці цієї історично-апокаліптичної драми – мої люди – зможуть повернутися домів під щирі аплодисменти усенародної вдячності... Живими!!!

БОГ ЗАЛИШИТЬСЯ

Бог прийшов у зранений злом світ, аби зцілити діри людського серця, зігріти його своєю любов'ю, осяяти світлом надії. Прийшов малим і слабким, убогим і безпритульним. Але прийшов! І прийшов назавжди! У цьому суть кожного Вифлеєму: з нами Бог! Надія – це завжди виклик, а кожен виклик вимагає відважного серця, аби віра стала дійсністю. Надія потребує відважного серця, аби стати любов'ю, здатною на перемогу... Навіть у розстріляній дійсності може замешкати надія. Крізь діри, навіть від куль, завжди можна побачити небо. Залезить лише у якому напрямку дивитися...

З Різдом Христовим вас, мої люди!!!
о. Андрій Зелінський (з Фейсбуку)

ХГ

НАСТАНОВИ НА НОВИЙ РІК

Новий Рік – це заповідь нової доби у нашому житті. Це день нових сподівань, рожевих надій, далекосяжних плянів. Це день, що викликає в нас всякі думки, мудрування і філософію. Що принесе нам цей рік? Чи справді він буде новим? Чи в цьому році стріне нас ліпша доля?

Святий Павло в посланні до колосян перестерігає вірних: «Уважайте, щоб ніхто не збаламутив вас філософією та пустим обманом, що спирається на людським переданні і елементарних поняттях світу, а не на Христі». Іншими словами, апостол остерігає вірних, щоб уважали на світову філософію, яка противиться Христовим засадам.

Філософія, мудрування – це є природна властивість кожної людини, яка завжди діє в її душі. Бо ж вона має розум, який мислить, міркує і з цього робить певні висновки, накреслює на підставі свого мудрування певні пляни життя. Особливо такі моменти, як Новий Рік, чи інші видатні в житті дати, події, чи явища світу викликають в душі різні думки. Кожна людина, не зважаючи на вік, має свій філософський світогляд.

Мала дитина все, що бачить, чує – це все для неї нове, цікаве, і вона все сприймає без розбору: добре й лихе, і радіє. Це філософія набуття знання-досвіду-прогресу. **Молодь** теж керується принадою новини та оспівує все привабливе і творить з нього свої ідеали. Однак вона не задовольняється тільки дійсністю, як дитина, але прагне кращого, вищого, тобто прагне зміни дійсності для досягнення свого ідеалу. Це мудрування молоді є продовженням набуття знання, однак з ним поєднаний протест

проти дійсності, вона хоче чогось нового, а тому рветься до поступу, прогресу, революції. **Дозріла людина** задовольняється своїм здобутим знанням-досвідом. Її бажання викладати свої мудрощі, досвід свого життя молодим, щоб оберегти їх від усяких непевних кроків молодости. Це філософія охорони, консерватизму, того всього, що вона вже набула. **Старша людина** з Новим Роком дивиться на світ з недовір'ям і каже: «Все марнота над марнотою», щоб лиш тягнувся кусок хліба і щасливо дочекати смерті. Це філософія реакції, застій у тому, що людина набула своїм знанням і досвідом.

Апостол народів, пишучи до колосян, не мав на думці особистої філософії, мудрування, але філософію поган, яка ґрунтувалася тільки на матеріальних справах, не визнаючи Бога Творцем неба і землі. Поганська мораль була лиш задоволенням природних-зміслових поривань тіла. А життя – це було служінням забаганкам тіла. Християнська філософія ґрунтована на Христових засадах. Бог Творець неба і землі. Він є найвищим Володарем, який сотворив нас з своєї безмежної любові, дав нам закони, щоб ми за ними жили і разом з Ним втішалися небесною радістю. Тож християнська мораль звернена до душі, яка дбає про неї, щоб вона жила вічним щасливим життям.

Застереження св. Павла проти поганської філософії теж торкається й сучасної. Хоч сучасна філософія й досягла тепер великого розквіту і має найбільший вплив на світі, бо ж вона керує тепер світом, однак вона, як давня поганська, ґрунтується на природних складниках, вона не хоче мати нічого спільного з Богом. Вона змагається за повну незалежність від Христової віри, і основана не на Христі, а на безвірстві.

Сучасна мораль звернена тільки на покриття зовнішніх умов життя, тобто догодити тілові, а людська душа зовсім занедбана, ба, навіть заперечують її сучасні філософи. А людина за сучасною філософією – це витвір світу, а не Боже сотворіння. Тому сучасна філософія для нас є облудною, безвартісною та небезпечною, бо, йдучи за її вказівками, ми наражаємо себе на втрату вічного життя.

Починаймо ж з Богом Новий Рік, йдімо назустріч сонцю золотому свого вічного й дочасного щастя! Нехай же цей Новий Рік настроїть наші думки на ту філософію, щоб, як каже св. Павло, скинути з себе давнього чоловіка, що тліє в похотях лукавих, а обновлятися духом розуму нашого та одягнутись в нового, створеного на Божу уподобу в праведності і святості...

о. Л. Лавринюк, «Світло»

КОРОТКО

ФРАНЦІЯ НАГОРОДИЛА ВЛАДИКУ Б. ГУДЗЯКА

Єпископ УГКЦ у Франції, Швейцарії і країнах Бенілюксу Борис Гудзяк став Кавалером Ордену Почесного Легіону. Цей орден встановлено Наполеоном Бонапартом 1802 року за прикладом рицарських орденів. Приналежність до нього є найвищою нагородою, знаком пошани та офіційного визнання особливих заслуг для Франції. Нині у Франції звання «кавалера» удостоєні 93 тис. осіб. (Укрінформ)

НАШІ В ОАЕ

У Дубаї відправили першу в історії Об'єднаних Арабських Еміратів Службу Божу у візантійському обряді. Молилися українською та англійською мовами. Службу відправили о. Юрій Юрчик, капелан української громади в ОАЕ Апостольського Вікаріату Південної Аравії, та о. Майкл О'Салліван, священник Апостольського Вікаріату Південної Аравії. (VIDIA)

12 січня Україна зробила ключовий крок на шляху до безвізового режиму з ЄС. Цього дня почали видавати нові біометричні паспорти, які мають відкрити перед українцями двері, що традиційно були закритими. Дату запровадження безвізового режиму з Шенгенською Зонаю можуть визначити вже у травні під час саміту Східного Партнерства у Ризі. (Прес-служба Президента України)

ІСТОРИЧНЕ РІШЕННЯ

23 грудня 2014 р. Верховна Рада скасувала позаблоковий статус України, тим самим відкривши Україні шлях до набуття членства в НАТО. Прем'єр-міністр А. Яценюк заявив, що Україна не подаватиме заявку на членство найближчим часом, хоча Київ розраховує добитися цього якомога швидше. (ЛІГАБізнесінформ)

СНАЙДЕР ПРО ПЛАНИ

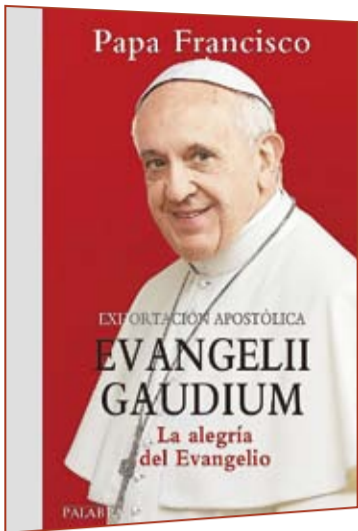
Думаю, що сьогодні саме історія України є найцікавішою історією Європи, слід при тому зазначити – вона мало відома. Тому тепер я очевидно оберу для себе Україну. Є дуже багато матеріалів і чимало тем для заглиблення. (Професор Т. Снайдер, американський історик в інтерв'ю для польського видання «Газета Виборча») (А.Ф.)

ПРЕСТИЖНА ПРЕМІЯ ДЛЯ МИХАЙЛОВА

Фотохудожнику з Харкова Борису Михайлову вручили премію Goslarer Kaiserring за 2015 рік. Оргкомітет Кайзерівської Премії, до якого входять впливові музейні діячі та мистецтвознавці, назвав українського фотохудожника «одним із провідних хронікерів советського та постсоветського суспільства». Goslarer Kaiserring – одна з найпрестижніших нагород світу у сфері образотворчого мистецтва, яка вручається з 1975 року. Минулого року Михайлов став першим у рейтингу найуспішніших українських художників за версією Forbes. (Cultprostrir)

З України разом з екс-президентом В. Януковичем, його ріднею та найближчими соратниками втекли (в основному до Росії) ще п'ять тисяч людей. Це майже все оточення Януковича разом з обслугою. Янукович нині мешкає на Рубльовці під Москвою. («Газета по-українськи»)

З папою Франциском про нову Євангелізацію

«Місія, яка втілюється у людських обмеженнях» – так називається чергова частина Апостольського Напоумлення папи Франциска «Радість Євангелія», який присвячений темі

місійного перетворення Церкви. «Церква, яка є ученицею-місіонеркою, потребує зростати у інтерпретуванні об'явленого Божого слова та у зрозумінні істини, – читаємо у 40-му пункті. – Служіння екзегетів та богословів допомагає визрівати судженню Церкви». По-іншому до цього спричиняються також й інші науки. Наприклад, як зауважував блаженний (нині святий – Ред.) Іван Павло II, Церква є уважною до здобутків соціальних наук, щоб отримати конкретні вказівки, які допомогатимуть у здійсненні її учительської місії. А й навіть

у лоні самої Церкви існують численні питання, вивчення й дослідження яких відбувається «з великою свободою».

«Різні напрямки філософського, богословського та душпастирського мислення, якщо дозволити на те, щоб їх у взаємній пошані та любові згармонізував Святий Дух, можуть спричинитися до зростання Церкви, оскільки допомагають краще виразити багатючий скарб Божого слова, – зазначає Святіший Отець. – Тим, які мріють про монолітну доктрину, яку всі, без жодних винятків, захищають, це може здаватися недо-

сконалим розпорошенням. Але дійсність є такою, що ця різноманітність допомагає показати та краще розвинути різні аспекти невичерпного багатства Євангелія».

«Одночасно, – зауважує далі Папа, – величезні і швидкі культурні зміни вимагають, щоб ми звертали постійну увагу на необхідність намагатися висловлювати вічні істини такою мовою, яка дозволить зрозуміти їхню постійну новизну». Адже у скарбниці християнської доктрини, як навчав блаженний Іван XXIII у промові з нагоди відкриття II Ватиканського Собору,

«однією справою є суть..., а іншою – спосіб формулювання її вираження». І може трапитися так, що вірні, слухаючи зовсім правильні вираження певних істин, сприймають їх відмінно, бо вони є чужими їхній манері висловлювання та розуміння. І, таким чином, бажаючи передати їм істини про Бога та людину, пропонуємо їм фальшивого бога чи людські ідеали, які не є насправді християнськими. Тобто, будучи «вірними формулюванням», не передаємо «суті». І це є дуже великою небезпекою.

Радіо Ватикан

ХГ

НАШ ЧАС І ЦІННОСТІ

ЩО Ж СТАЛОСЯ З ЛЮДСЬКИМИ ЦІННОСТЯМИ, НА ЯКИХ БУЛО ВИХОВАНО БАГАТО ПОКОЛІНЬ, В ТОМУ ЧИСЛІ І МОЄ?

З часів Мойсея і Христа цінності вироблялися століттями. Вони створювалися поколіннями творців, поетів, художників, мислителів. Вони затверджувалися в повсякденній свідомості саме як цінності загальні, властиві цивілізації в цілому. Ця поступовість їх створення та вrostання в життя і робила їх такими стійкими.

Сьогодні цінності можуть бути створені на замовлення платоспроможної корпорації або окремої особи. Тих, хто зацікавлений в їх розповсюдженні, очікує від цього політичних чи матеріальних дивідендів і платити за свої майбутні вигоди. Тобто відтепер цінності не виробляються зсередини суспільства, вони впрова-

джуються в нього ззовні. Сьогодні може вважатися цінністю толерантність, завтра – безкомпромисність, післязавтра – самоволовий гедонізм. Відповідно будуть пропагуватися і іміджеві статі, які ці цінності втілюють. Сьогодні – одна людина, завтра – інша, а післязавтра їх обох забудуть щоб звеличити третього.

Маркетинг став головною рушійною силою розвитку цивілізації, бо сила маркетингу в тому, що якість товару менш важлива, ніж якість його реклами: адже важливий результат, вимірюваний отриманим прибутком.

Андрей Кончаловскій,
російський режисер
і сценарист

Революція Гідності, вони це зробили

ОЛЕСЯ ЖУКОВСЬКА, 21 РІК

Під час Євромайдану: працювала фельдшером, була волонтером-медиком.

Нині: студентка Національного Медичного Університету ім. Богомольця.

20 лютого її поранив снайпер біля Лядських Воріт, коли вона несла ліки з Михайлівського Собору до медпункту на Майдані Незалежності. Куля влучила в шию. Доки Олесю везли швидкою, вона втратила багато крові і встигла написати в соцмережу,

що помирає. На щастя, дівчина вижила. Зашивали рану без наркозу. Лікар тоді сказав їй: «Ти народилася в сорочці. Якби куля на сантиметр пройшла правіше, ніхто б уже не допоміг».

Згадується і нервовий час, і такий більш добрий, прийнятний. На жаль, пам'ятається і негативний Майдан.

Багато що пам'ятається...

Що би розповіла дітям і друзям? Напевно, що є щось важливіше, ніж буденність, ніж робота... Що якщо в людини є можливість щось змінити, варто використовувати цю можливість. Що потрібно боротися завжди.

Є люди, на яких хотілося б рівня-

тися, – не так навіть з Майдану, як ті, які є (поруч) зараз, які надихають власним прикладом. Після того, як я потрапила в лікарню, я побачила, як багато є людей, які допомагають, які провідують в лікарні, – навіть люди, які тебе не знають.

Майдан змінив місце мого проживання і спонукав вчитися на лікаря... Я працювала до того – і якби не Майдан, я б і не думала поступати сюди. («Українська Правда»)

ХГ

МИ МУСИМО ЗМІНИТИСЯ (ФРАГМЕНТ РІЗДВЯНОГО ПОСЛАННЯ ПАТРІАРХА СВЯТОСЛАВА)

Україна прожила дивовижний рік, в якому все було великим: надія і відчай, впевненість і розчарування, здобутки і втрати. Великим був і страх, що його відчула Темрява, бачачи, що наш порив до Світа може бути переможним. І Темрява наслала на нас біль і кров, каліцтво і навіть смерть, щоб люди жажнулися тим стражданням і звернули на давню стежку мовчазного та беззаперечного підпорядкування.

Немає жодного українця, який не брав би участі в цьому іспиті Господнього провидіння, котрий продовжує тривати. В якому сенсі ми

всі сьогодні в зоні ризику, у зоні АТО. Подібно до пастирів, які на місці випасання свого стада почули спів ангелів на небі і прийняли звістку про народження Спасителя, так і кожен з нас має своє місце духовного чування, свій «блокпост», що на ньому повинен здійснити власну християнську і громадянську місію. І навіть якщо хтось утомився і хоче уникнути вибору, то все одно його робить. Тільки в такому разі своєю пасивністю він грає на руку злу.

Наша цьогорічна дорога до Різдва була дорогою до по-

раненого і вигнаного. Наша Церква в буквальному сенсі стала польовим шпиталем, розгорнутим щоб дати прихисток гнаним і загоїти рани постраждалих. Але навіть після Майдану Церква не позбулася функцій шпиталю, оскільки це її поклонання. Про це нагадає нам папа Франциск: «Я бачу Церкву як польовий шпиталь після битви».

До війни ніхто з нас не був готовий, проте вона триває, непрохано вламується чи не в кожную українську домівку, особливо на східних теренах нашої країни. Постає небезпека,

що поріг людської чутливості до горя і страждання ближнього зменшуватиметься. Християни знають, що байдужість убиває не менше, ніж снаряди установок «Град». Справа держави – мудро вирішити проблему допомогою своїм стражденим громадянам. А справа кожного християнина – бути близько, бути поруч із тими, хто в біді. Саме це християнське єднання з потребуючими, яке зведе солідарністю, і робить нас сильними. Бо в ньому проявляється і через нього передається нам

сила воплощеного Бога, дія Спасителя, який народився для того, щоб вчинити нас вільними і непереможними в Бозі.

У різдвяний час кожен з нас поглядає на небо в надії побачити світло вишеської зорі. Бо новий рік не обіцяє бути легшим, а наш вибір – простішим. Наше найбільше завдання на 2015 рік – це вийти на шлях цивілізованого розвитку й гідного життя. Для цього ми всі мусимо зодягнутися в іншу, Божу людину, тобто зречтисся негідних компромісів з лукавим.

Продовження на 5 стор. ►

МИ МУСИМО ЗМІНИТИСЯ

▼ **Продовження. Початок на 4 стор.**

Це завдання стосується кожного з нас – навіть того, хто вважає себе найменшим у цьому світі. Завдання змістити свою життєву позицію в бік добра має також великий громадянський сенс, бо коли зміниться українка та українець – зміниться і вся наша країна. Усі разом ми маємо зодягнути її в нове намисто ефективних державних структур, які перестануть нарешті бути структурами гріха. Адже влада

може бути благословенням, якщо стає служінням.

Обидва завдання неможливо здійснити, бодай раз не відчувши сумніву, не помилившись, не зробивши кроку назад. Не маймо гордині досконалості – краще визнаймо перед Богом свої слабкості й смиренно просімо: *Боже, допоможи моєму безсиллю!* Смиренна людина не втрачає віри у свої сили, бо, за словами Івана Франка, «чує на своєму плечі руку Господню». Тому пам'ятаймо,

що зневіра, розчарування, мстиве прагнення поквитатися з тими, хто не здійснив наших очікувань, – це інструменти, якими Темрява найефективніше відновлює свої втрачені позиції. Не помагаймо їй зруйнувати наші шанси! Біда не в тому, що не все вдається зробити. Біда, коли від цього в людини опускаються руки!

Маємо перед собою ще одне завдання, щодо якого ніколи не має бути сумніву. Це завдання молитися. Май-

дан перемиг тому, що ревно і щиро молився. Сьогодні не дозволюмо, щоб через певне «привичаєння» до війни ослабла інтенсивність наших молитов. Спрямуймо всі сили своєї душі на те, щоб у наших родинах і спільнотах тривала безперервна молитва за Україну, щоб у нашій державній оселі, ніби в бідній вифлеємській яскині, засяло світло віри. І тоді, маючи на собі Боже благословення, ми станемо найщасливішим народом на Землі.

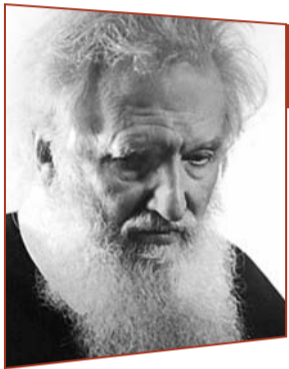
©-на: Massimiliano Migliorato

Христос народився!
Славимо Його!

† СВЯТОСЛАВ

ХГ

Рік Митрополита Андрія Шептицького

Королівський згадує, що Митрополит Шептицький в одному з листів пише про труднощі, пов'язані із дослідженням життя і діяльності Митрополита Рутського.

Прагнучи зібрати все, що могло б придатися в написанні біографії свого попередника Й. В. Рутського, справу беатифікації якого він планував розпочати в Римі, Митрополит надумав послати туди в наукове відрядження Кирила Королівського, поширивши поле його досліджень на усі російські єпархії. Усі витрати Митрополит брав на себе. Цю угоду було затверджено письмово 30 листопада 1911 року. За нею йшов додатковий акт від 30 грудня 1912 року. В цьому додатковому акті відзначалося, окрім усього, що зацікавлена особа має бути чимось на зразок інформатора для Митрополита.

Пошуки матеріалів з біографії Рутського розпочав сам Митрополит Андрій Шептицький, в понтифікальному архіві, перебуваючи в Римі у грудні 1909 року. Від'їжджаючи, він передав усі свої знахідки Королівському, якому було доручено продовжувати роботу, розпочату 28 лютого 1910 року. Мимохідь він відзначає, що Митрополит щедро обдарував архівіста, якого дали в розпорядження дослідника, та який мав ще й дбати про нього; це полегшило справу.

На початок I світової війни у 1914 році, Кирило Королівський зібрав усі матеріали на цю тему (1613–1693) – «п'ять грубих томів», готових до друку.

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ В МЕМУАРАХ КОРОЛЕВСЬКОГО

(частина 2)

1893 рік. Андрей Шептицький в парку в Прилбичах. Роком раніше він став священником. С-на надіслана автором статті, публікується вперше

Отож, під час своєї останньої передвоєнної подорожі до Риму, Митрополит взяв усе, що передувало Рутському. Ці матеріали були конфісковані росіянами під час наступу на Галичину й арешту Андрія Шептицького, їх не знайдено досі.

В іншій главі своїх мемуарів Кирило Королівський розкриває признання, які у 1912 році зробив перед ним Андрей Шептицький. Автор спочатку поїхав до Відня, де зустрівся з Митрополитом, а потім подався в Галичину, де у Львові, більш як місяць складав каталог архіву прокуратора руських василіян в Римі, котрого «Митрополит одержав, не без суперечок, з рук самих василіян». В один з тих численних вечорів, що він провів з Андреем Шептиць-

ким, той зробив йому важливі признання. До цього часу, хоч Кирило Королівський і був інкардинований в номінальну Кам'янець-Подільську Єпархію, Митрополит не увів його в деталі апостоляту. Звернімося до слів автора: «Одного вечора він накинув мені на шию епітрахіль, відкрив шухляду, вийняв звідти низку паперів й показав мені. Це був друкований примірник надзвичайних повноважень, які надав йому папа Пій X [...]». Він наказав мені виголосити клятву, яку зазвичай виголошують перед Конгрегацією Віри і від якої може звільнити лише Верховний Понтифік. Мене було посвячено в найбільшу таємницю, таємницю, якої сьогодні вже нема, та в той час вона мала

велике значення, бо від цього в значній мірі залежало майбутнє таємного апостоляту Митрополита в Росії». Одержавши цю гарантію, Андрей Шептицький оповідає Королівському про свої аудієнції з Пієм X, про широту своїх повноважень, а потім повідомляє своєму другові про повноваження «спілкуватися in divinis з не католиками за звичайних умов: непроповідання хибних догм, відсутності небезпеки власного збочення і скандалу», повноваження, якими, до речі, він ніколи не скористався.

Ці повноваження було надруковано в десяти примірниках й кількість посвячених була зведена до мінімуму.

Занурюючись далі в розповідь Королівського, довідуємося, що дороги Андрія Шептицького й автора перетнулися в самому Римі напередодні I світової війни. У Римі, куди, як каже Королівський, Митрополит приїжджав щороку, мотивуючи це тим, що «кожен єпископ, який посідає більш-менш значний пост, мусить хоча б раз на три роки приїжджати у Вічне Місто, бо інакше його забудуть».

Кінець 1914 року. Дві головні дійові особи домовились, що, з огляду на те, що Російська Історична Місія має досить напрацювань, можна опублікувати сигнальний примірник разом з п'ятьма десятками листів митрополита Й. В. Рутського протягом відпустки Кирила Королівського, який прибуде в Галичину. Оголошення війни перешкодило цьому проєктові. Митрополит повернувся в Галичину, а автор – у Францію, де в кінці 1915 року його мобілізують у допоміжну службу.

Для «ХГ» о. др. Августин Баб'як (Італія)

ПИТАННЯ БЕАТИФІКАЦІЇ МИТРОПОЛИТА

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав просив молитися за прославу слуги Божого митрополита Андрія, «бо ми маємо всі шанси в новому році сподіватися на його беатифікацію. Це була б колосальна духовна перемога».

Патріарх зауважив, що рік, в який ми увійшли, Святіший Отець назвав Роком Богопосвячених Осіб. «А в нашій Українській Греко-Католицькій Церкві цей рік співпадає з Роком Митрополита Андрія Шептицького. Гадаю, у нашій Церкві годі знайти особу так цілковито посвячену Богові, яка так багато зробила для відродження монашества як митрополит Андрей. Тому, переживаючи цей рік, ми проситимемо, аби митрополит Андрей нас провадив», – сказав Святослав.

Блаженніший також відзначив, що коли наших отців викликали на допит у Криму, то їх запитували: як ви ставитеся до митрополита Шептицького? «Тобто Митрополит є таким своєрідним знаменням, духовним велетнем Святоюрської Гори, як його ще при житті називали. І нема нічого випадкового в тому, що митрополит Андрей є нашим провідником і в цей час».

Департамент Інформації УГКЦ

ПОЛІТИЧНЕ І ЦЕРКОВНЕ ЗНАЧЕННЯ РИМСЬКОЇ МІСІЇ

В двох попередніх наших лекціях ми з'ясували історію і характер Римської Місії Ярополка-Петра Ізяславича до папи Григорія VII, тобто: відклик у справі відзискання Київського стола, загарбаного молодшими Ярославичами – Святославом і Всеволодом та вимагання інтервенції перед польським королем Болеславом II у справі загарбаного ним Ізяславового майна, у часі його азилю в Польщі по уступленні з Києва. Ми прочитали повний текст обох документів з 1075 року та бачили їх стиль і зміст. А зараз лишається тільки проаналізувати згадані документи та поробити відповідні зіставлення й підсумки, важливі для історії Української Держави і Церкви. І що говорять нам згадані документи?

1. З самого заголовку листів папи Григорія VII виходить, що в другій половині XI століття Київська Держава стояла на вищому щаблі єрархії тодішніх європейських держав, ніж сусідня Польща; київський володар Руси чи русичів, за римським правним і політичним мисленням – це «король» (рекс), а володар сусідньої Польщі – тільки «князь» (дукс). Різниця, як бачимо, очевидна і помітна, і то в користь України.

2. Папа Григорій VII, в свідомості повноти своєї духовної влади, почувається в праві прийняти Київську Державу під опіку святого апостола Петра, виконуючи так одну з головних тез свого архиерейства, тобто: Римський Єпископ, вселенський Архиєрей, стоїть понад патріярхами та імператорами, чи пак, понад нижчими рангами тодішнього політичного і церковного світу, і Україна визнає цю його прерогативу.

3. В письмі папи Григорія VII до Ізяслава I не згадується ні словечком про церковну проблему в Україні, головню в зв'язку з візантійськими непорозуміннями і розривом, а це означало б, що до Ізяслава в цій справі не було потреби писати тому, що – віддай – для нього, як правного володаря Києва, така проблема не існувала, а тож не існувала і для його розлогої держави.

4. В листі Папи до Ізяслава подано тільки найголовнішу й основну справу: повернення київського стола Ізяславові. Для поладнання інших справ було ви-

«Кодекс Гертруди», Христос коронує Гертруду і Ярополка, кінець X ст., Чівідале, Італія

слане окреме посольство, яке мало вяснити заторкнену в листі справу та порушити не згадані в листі справи і їх поладнати «владою й авторитетом Апостольського Престолу»; тим-то Папа просить підтримки в Ізяслава проти можливих перешкод з боку «лихих духів». Тут зовсім слушно можна припускати, що між тими справами могли бути й оті церковного порядку, що в першу чергу займали увагу цього великого реформатора Церкви та церковного життя на Заході. Можливо, що йшлося також про затертя перших розколин серед населення України, які спричинила візантійська пропаганда, зокрема митрополитів-греків; дуже можливо, що йшлося і про справу обсади київської митрополії, яку, мабуть, під натиском Ізяслава десь на переломі 1072–73 років мусів залишити митрополит-грек Юрій, неприхильний українській державі та її політиці, який мав також написати аж два послання «проти латинян», якими намагався зашепити Українській Церкві візантійські погляди на деякі справи обрядового, догматичного та церковно-правного порядку. На жаль, не знаємо, чи згадане посольство

папи Григорія прибуло згодом з Ізяславом і до Києва, а чи воно обмежилось тільки переговорами з Ізяславом десь на німецьких землях.

5. В Римі мав Ізяслав I якогось свого «знайомого і вірного приятеля», як писав Папа в листі, а це вказувало б, що зв'язки Ізяслава та Києва з західним світом, а навіть докладніше: з Римом, не були подиктовані лише політичними кон'юнктурними причинами, але сягали і давніших часів, коли в Римі існували вже «знані і вірні» приятелі українських справ. Хто був тим «приятелем» – не знаємо, та була це, імовірно, якась високопоставлена особа, коли Рим вислав її у такій важливій, писаній і неписаній справі та давав повновласті ладнати справи і «діла іменем Апостольського Престолу».

6. В листі Григорія VII до Ізяслава I немає жодної ознаки якогось обостороннього контракту, на основі обопільних зобов'язань, прав і повинностей, а тому можна було б уважати, що Київська Держава Ізяслава ставала васальною державою (за тодішнім політичним думанням). Навпаки, є тільки односторонні зобов'язання Апостольського Престолу:

поновне передання Києва Ізяславові ім'ям святого Петра, опіка над Київською Державою, її володарями і майном, а також підтримка Апостольського Престолу в усіх слушних правах і справах Ізяслава. Тому історики твердять, що не йшлося тут про васальну залежність Києва від Риму, а про опіку Апостольського Престолу для Києва в тяжких часах міжусобиці та крамоли і порушення встановленого ладу.

7. Григорій VII передав владу і державу в руки сина Ярополка не як новому королю Русі, але як представникові батька. Авжеж, правда, цим актом сам Ярополк приймав на майбутнє дуже таки багато і для свого престижу в Україні. Історики, на загал, не признають погляду, буцімто тим актом папа Григорій VII хотів змінити державний устрій у Києві, і з родового старшинства зробити його династичним у сім'ї Ізяслава. Однак немає сумніву, що коли в Ізяслава була така думка і плянування, то і він, і його однодумці в Києві могли використати цю подію для здійснення такої зміни державного устрою. Не виглядає імовірним, щоб уже тоді, в 1075 році, в обличчі особистих труднощів у Києві, Ізяслав думав зректися, а чи й зрікся, влади і княжого столу на користь сина, – після того як одержав для нього апробату Риму посадити його на Київському великокняжому столі. Бо годі припустити, щоб молодші Ярославичі, – Святослав і Всеволод, які прогнали його з Києва чи власне не за оті пляни, – були б пристали на фактичне настання Ярополка в Києві вже в 1076 році, і таким чином раз на завжди зреклися можливості засісти самим у Києві, до чого мали право на основі конституції Ярослава про начальну владу в державі, де мав володіти кожноточасний найстарший член княжого роду Рюриковичів.

8. Вкінці, в зв'язку з тією подією, виринає знову питання корони київського князя. Григорій VII титулує Ізяслава королем, а його князівство – королівством. За тодішнім мисленням, для цієї вищої ранги належала правна коронація і корона. Тут треба звернути увагу на ще іншу гіпотезу: про коронування свято-

го Володимира Великого десь коло 1000 року папськими послами, одночасно з коронацією угорського князя Степана Святого. Можливо, дуже можливо, що й лист Григорія VII 75 літ згодом це підтверджує, що вже від тисячного року Україна вважалась у Римі королівством. Тож, коли заіснувала потреба конкретного контакту з Києвом, папська канцелярія заглянула до своїх записок. Та, якщо б і ця гіпотеза в дальшому не виправдала себе, то початки українського королівства треба таки датувати принаймні від поїздки Ярополка до Риму в 1075 році. І на це маємо дуже цінне свідчення з кінця XI століття, незалежне від римських документів. Йдеться про так званий «Рукопис Гертруди» з кінця XI століття, який зберігається в північно-італійському місті Чівідале коло Удіне. Є це збірник різних молитов київської княгині Гертруди, жінки Ізяслава, доньки польського короля Мешка II. Власне в цьому збірнику знаходяться два образки-мініатюри, які відтворюють акт коронації Ярополка в Римі в 1075 р. Перший зображає св. Петра з ключами, а при ньому, по боках, дещо нижче, коронованих – Ярополка та його жінку Ірину; у стіп св. Петра – мати Ярополка, тобто жінка Ізяслава – Гертруда. Другий образок представляє Христа-Господа на троні, як коронує тобто кладе на їхні голови корони. Ці образки майже сучасні з поїздкою Ярополка до Риму, а згаданий рукопис виготовлений на Заході, де й зберігався. З цих мініатюр пробивається тодішнє коментування цієї події, тобто погляд, що папа Григорій VII коронував таки Ярополка та підніс Україну до ранги королівства.

Оці, та їм подібні висновки й зіставлення наглядно показують, що за таких обставин не можна й говорити про якийсь фактичне відчуження Києва від Риму за часів Ізяслава, хоч уже тоді в Києві наполегливо діяла візантійська протиримська пропаганда, яка поволі здобувала собі цей простір на вершинах і на низах. Але цілість Української Церкви і Держави залишалась ще на позиціях з часів Ярослава Мудрого, тобто: повного і повнокровного, неупередженого розуміння Христової Євангелії й Церкви.

о. Атанасій Великий, ЧСВВ

Пам'ятаю, що мені важко було підводити підсумки 2013 року. Було відчуття, що за той рік практично нічого не сталося, ну, хіба що під самий кінець Ходорковський вийшов на свободу. А решта часу накопичувалася якась тужлива імла. 2014-й був зовсім інший. Він був настільки бурхливим, що виникає прямо протилежна проблема – зуміти узагальнити хоча б основне в одній колонці.

Для того, щоб спробувати це зробити, я ризикну помістити події 2014-го в широкий історичний контекст, тим більше що я згоден з концепцією, за якою ми продовжуємо жити в світі, основні процеси розвитку якого детерміновані наслідками I світової війни, що почалася рівно століттям раніше.

Одним з цих наслідків було руйнування чотирьох імперій, дві з яких – австрійська і турецька – більше не намагалися відродитися. Німецька спробувала, і в основному та ж сама коаліція, яка в 1918-му її зупинила, змусила німців забути про світове і навіть регіональне панування, що досягається військовим шляхом, назавжди. Російський імперський проект швидко трансформувалася і відродився у вигляді ССРР,

ПІДСУМОК РОКУ ДЛЯ РОСІЇ

але в 1991-му зазнав тяжкої поразки. Багатьом здавалося, що це крах, але з'ясувалося, що є люди, є структури і є сили, які ризикнули спробувати взяти реванш.

Паралелі з гітлерівською Німеччиною та її спробою реваншу стали чимось звичним. Експерти визнають, що маємо справу зі спробою імперського реваншу, історично аналогічного гітлерівському. Причому це останній можливий варіант можливого реваншу, тому що за минулі сто років всі імперії, що брали участь у I світовій, а також і в II-й, фактично перестали існувати, навіть ті, які двічі були в складі зв'язних коаліцій. Останньою була позбавлена імперських ілюзій Сербія, залишилася через сто років практично в тих же межах, які у неї були на момент пострілів в Сараєво.

Чи є у Путіна і, на жаль, очолюваної ним Росії шанси на успіх? Чи вдасться фактично повернути історію назад, за великим рахунком, зробити те, що ще нікому не вдавалося? Здавалося б, ресурси для протистояння

сукупному Заходу настільки недостатні, що за цим параметром порівняння з Гітлером і Німеччиною 30-х – розкішний комплімент. І є лише два чинники, які дозволяють новому «великому диктатору» шантажувати вчорашніх партнерів з «вісімки» і «двадцятки»: це зневажливе ставлення до життя, яке властиво і йому, і його підданам, і надія на гарантовану ядерну нічию. По суті,

з Верхньої Вольти з ракетами країна трансформувалася в Північну Корею з вуглеводнями. Але як зброя вуглеводні спрацювати не змогли.

Судячи з усього, воювати з Росією Захід не збирається, а першим розв'язати світову війну, особливо ядерну, зважитися дуже важко. Думаю, що помилка була саме в цьому: правильно припускаючи, що Захід не застосує військову силу, в той же час не очікували, що той може піти на втрату частини прибутків, вводячи значущі і тривалі економічні санкції.

Ясно, що всі ці обставини за логікою повинні радикалізувати і згуртувати російську опозицію. Путінська Росія є явним агресором, при цьому вона напала на мирну країну, вся вина якої – небажання жити під владою путінських подільників і підручних. Але протистояння агресії з твердих антиімперських позицій вибрала, судячи з усього, порівняно невелика частина російської опозиції. Більше того, істотно її частина фактично в тій чи іншій формі підтримала путінський аннексіонізм.

І це, мені здається, у величезній мірі позбавляє Росію шансів на те, щоб знову спробувати увійти в русло цивілізації в скільки-небудь осяжній перспективі.

Фактично можна стверджувати, що в Росії просто не знайшлося саме політичної опозиції як скільки-небудь помітного і масового явища. Що говорити, шкода, звичайно, що багато хто з учорашніх, точніше, торішніх противників режиму, в ситуації жорсткого розмежування приєдналися до більшості (у політичному сенсі), але це явище, мабуть, вже звичне. Якщо жорстка, радикальна і непримиренно-безкомпромісна програма хоча б перших кроків остаточно вже необхідної трансформації країни не буде сформульована в найкоротший час, то неминучий крах чекає не тільки російський імперський проект, але й саму Росію. Адже те роздоріжжя, на якому Росія стоїть зараз, з великою часткою ймовірності, є останнім. І один з найближчих років буде великий і страшний.

Александр Осовцов, російський оглядач (з Фейсбуку). Переклад о. Б. Підлісецького

ХГ

«ЦЕ ВСЕ – НЕПРАВДА»

«Я не знаю, чому митрополит Алфеев говорив ці неправдиві речі», – так в інтерв'ю CREDO Апостольський Нунцій в Україні архієпископ Томас Галліксон прокоментував звинувачення митрополита РПЦ Алфеева та інші численні заяви ієрархів російської Церкви зі звинуваченнями на адресу УГКЦ.

Під час подій останнього

року, і особливо в контексті АТО, з боку РПЦ не припиняються нападки на греко-католиків. Зокрема у своєму виступі на синоді єпископів, що відбувся в жовтні 2014 р. у Ватикані, митрополит Алфеев у пропагандистському стилі накинувся на українських католиків, заявивши, що вони влаштовують го-

ніння православних на сході України.

Коментуючи звинувачення митрополита Алфеева, якого вважають другою людиною після патріарха Кірілла в РПЦ, представник Папи Римського в Україні сказав: «Це все неправда, і я не знаю, чому митрополит Алфеев говорив ці неправдиві речі».

За його словами, причина може бути у заполітизованості РПЦ і її фактичному злитті з державою. «РПЦ вже довгий час, на жаль, досить сильно пов'язана з державним апаратом і відчуває себе в якійсь мірі зняряддям політичних дій держави і політичного устрою Росії», – сказав ватиканський дипломат. (А.Ф.)

ХГ

АПОСТОЛИ ЄДНОСТІ УКРАЇНИ

Цілі покоління виховували в дусі протиположному Україні. Змінити думку цих людей зможуть тільки добрі справи й покращення життя українців. Про це розповів кардинал Любомир Гузар в інтерв'ю «Радіо Свобода».

«...Треба не забувати про других людей, бо вони такі ж люди, як і ми. Ті люди, хоча вони не є нашими кровними родичами, але вони, як і ми, так само Божі діти й мають той самий початок і то саме життєве призначення. І треба нам думати і про їхнє добро, бо це обернеться добром для нашого майбутнього.»

Гузар нагадав, що є вже понад півмільйона людей,

які покинули східні області й переселилися в інші країни України. «Може хтось в цьому добачує велике лихо? Мовляв, мусимо їх годувати, мусимо давати їм можливість десь мешкати й працювати, а це для нас додатковий й непотрібний тягар. Звісно, це тяжко, я не заперечую. Але я також знаю, бо сам колись був скитальцем під час II світової війни, що я досі вдячний тим людям, які нас тоді приймали. То не були українці, то були австрійці та інші люди. Я пам'ятаю їхнє добро», – сказав Блаженніший.

«І ті переселенці, яких ми з серцем приймемо, будуть апостолами єдності Украї-

ни, коли повернуться у домівки. Вони будуть розповідати тим, хто не виїжджав, що знайшли добрих людей і у центральній, і у західній Україні. «Ми їм вдячні», – казатимуть ці люди. І вони цей досвід повезуть назад до Донбасу і будуть про це говорити, і в своєму серці будуть носити ту вдячність й будуть оповідати своїм дітям, як їм допомогли інші українці у лиху годину.»

За словами Кардинала, дуже важливо допомогти «тим нашим братам і сестрам зі сходу й Криму. Просто говорити їм правду – мало. Вони нам не вірять. Їм треба робити добро, бо тільки тоді вони зрозуміють,

що їх обманювали. Говорити їм: «ми вам добра хочемо», якщо за цим не стоять діла, то є пуста справа. Воно не діє так, знаєте, моментально, що сказав слово, і вже повірили. Треба довести ділами, що ми не бажали й не бажали зла людям на сході, тоді ті слова наберуть якогось змісту і тоді нам повірять».

Блаженніший закликав українців «жити так, як Господь Бог хоче, щоб ми жили. Так поводитися, так ставитися і до Бога, і до ближніх, як він нас вчить. Я не знаю, чи є інший спосіб як може в світі існувати мир, справжній мир, в якому кожний був би собою задоволеним, спокійним, певним своїх

прав. Якщо би ми всі старалися сповняти Божу волю, то такі речі як війни, кривда різного роду, просто б не існували. Тому, як щось можемо сказати, щось просити, то прошу: стараймося, дорогі люди, сповняти Божу волю. Це єдиний певний шлях, щоби ми могли жити так, як Господь Бог хоче щоб ми жили». (А.Ф.)

Вийшла друком монографія о. Богдана Праха «Духовенство Перемиської єпархії та Апостольської Адміністрації Лемківщини: у 2-х томах. Том I: Біографічні нариси (1939–1989). Том II: Документи і матеріали (1939–1950)». Праця присвячена історії Перемиської Єпархії й Апостольської Адміністрації Лемківщини в буремний і трагічний період 1939–1989 рр. Робота над книгами тривала понад 20 років.

Досліджуваний період це роки, коли Церква пережила воєнне лихоліття, советські, німецькі та польські репресії й насильну ліквідацію, ув'язнення, заслання та депортації духовенства і вірних. Отець Прах використав архівний матеріал

і численні інтерв'ю з очевидцями подій та родичами репресованих, відтворив життєвий та душпастирський шлях, мучеництво та ісповідництво віри єпископів і священників, а також представників чернецтва.

«Ця книга – пам'ятка

УНІКАЛЬНА ПРАЦЯ ОТЦЯ БОГДАНА ПРАХА

тим священникам, які пережили воєнне лихоліття, репресії. Робота над дослідженням була масштабною та складною. За першочергову мету поставив скласти перелік священників, які були ув'язнені та померли під час війни. З 1990 до 2006 року працював над тим, щоб зрозуміти загальну картину того часу. Завдання ускладнювалося тим, що жодної письмової згадки про діяльність Церкви у той період не існувало. За 16 років роботи в архівах та спілкування вдалося зібрати 5 тисяч свідчень, 100 тис. архівних матеріалів», – розповідає автор.

У своїй монографії ректор УКУ розшукав інформацію про вихованців Перемиської Духовної Семінарії в останні роки її існування. «Семінарія у Перемишлі була закрита у 1945 році. Доля у семінаристів складалася після цього по-різному. Частина з них призвали до лав Червоної Армії, і вони загинули на околицях Берліна, в районі річки Одри. Деякі ще раніше приєдналися до українського збройного підпілля, здебільшого ОУН. Лише невеликий відсоток був висвячений під час війни. Очевидно, картина щодо семінаристів є неповною. Священника легше знайти – незважаючи на церкву,

все-таки парафіяльні списки були. А інформацію про семінаристів вдавалося знаходити тільки випадково», – зазначає автор.

У другому томі отець Богдан опублікував великий масив документів, що висвітлюють долю духовенства й події на теренах історичної Перемиської Єпархії під час особливо жорстоких переслідувань 1939–1950 рр. Серед матеріалів: витяги з кримінальних справ проти перемиських єпископів Йосафата Коциловського та Григорія Лакоти, а також проти багатьох священників і вірних, документи парафіяльних і деканальних урядів про депортації українців та терор з боку польської влади та збройного підпілля, спогади репресованих душпастирів та їхніх рідних тощо.

Отець-ректор вперше публікує звіт о. Василя Гриника «Церква в рідному краю і в Польщі», який один з перших порушив питання загиблих священників впродовж 1937–1947 рр. Окрім опису стану УГКЦ на землях, що опинилися у складі повоєнної польської держави, подає список убитих загонами польського збройного підпілля і частинами війська польського 23 священників.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Перемиська Єпархія є однією з найдавніших єпархій Східної Церкви. До 1939 року Українська Греко-Католицька Церква розвивалася й жила своїм повним автономним життям. Перемиська Єпархія тоді налічувала 45 деканатів, 640 парафій та 1 159 380 вірних; духовні послуги несло 746 священників і керували нею двоє єпископів. Катедральна Капітула нараховувала 5 крилошан-прелатів, 3 – соборних і 7 – почесних крилошан. У Єпископській Консисторії в усіх її установах працювало 47 осіб духовного сану. У єпархіальному товаристві «Єпархіальна поміч» трудилось 18, а в Інституті Вдів і Сиріт по Священниках – 6 осіб. В Апостольській Адміністрації Лемківщини було 9 деканатів, 111 парафій, у яких працювало 127 священників серед 127 305-ти вірних.

Функціонували також монаші установи: 8 монастирів чоловічих Чину Св. Василя Великого, 4 жіночих, 34 домів згромаджень Сестер НДМ, 16 домів Сестер св. Йосифа. З цього можна мати уявлення про широкі мережі духовного життя зі всебічним майновим, науковим і духовним її забезпеченням.

Відділ Інформації та Маркетингу УКУ

ХГ

[Українці у Швеції]

ПРИБУВ ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВОГОНЬ МИРУ

Цього року пластуни в Стокгольмі вперше перебрали Вифлеємський Вогонь Миру і офіційно передали його українській громаді після Святої Літургії, яка відбулася в храмі Благовіщення Пресвятої Богородиці при Lindegatan 79 в Стокгольмі. Пластуни та отець Мирослав Костів офіційно внесли Вогонь Миру до церкви.

Пластунка-сеньорка, Мотря Яремко вітала громаду такими словами: Нехай цей Вогонь, як стремління до миру та Божого Світла, завжди буде з нами. Кожної години, кожного дня та місяця, хай Бог благословить всіх нас а біда нехай омине. Щоб горя і лиха не було між нами, щоби в згоді ми жили з нашими сестрами і братами. До кращої долі хай Бог нас веде, а Вогонь цей ніколи не гасне, бо Він символ любові надії і добра.

Австрійські скаути привезли цей Вогник з Вифлеєму. Вони мандрували з Ним із заходу на схід, перетинали кордони і єднали християн в часі Христового Різдва. Вифлеємський Вогонь Миру став видимим в країнах Європи. Про це Світло тепла, миру, злагоди і сподівання не забули й наші Пластуни в Україні. Вони принесли Його й на рідну землю. Дякуємо Вам, Пластуни, що несете це Світло до сиротинців та лікарень, бо

там самотність і терпіння; що несете Його до шкіл та урядів, бо нам треба

Світла для світу; та що несете Його і до церков, щоби всіх нас зміцнити у вірі.

Вифлеємський Вогонь Миру, як символ миру, радості, братерства і почуття спільноти, особливо сьогодні, потрібний Україні, цілому світові і нам, у діаспорі.

Запалюючи лампадки, пластуни передавали Вифлеємський Вогонь Миру всім присутнім в церкві, а голова Пласту в Стокгольмі, пл. сен. Мотря Яремко, закінчила торжество словами подяки пластунам, отцеві, всім українцям та людям доброї волі за участь у святковій передачі Вифлеємського Вогню Миру в місті Стокгольмі. Ось так завітав Вифлеємський Вогонь Миру до наших домівок та наших сердець...

Для «Християнського Голосу» пл. сен. Мотря Яремко

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті. Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на конто: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5